

Ringkøbing-Skjern Kommune

Dagplejen

Dagplejen Ringkøbing

Pædagogiske Læreplan for Dagplejen tilknyttet Ringkøbing Dagtilbud

Rapporten er hentet: 29-06-2021

RAMBOLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2018	6
2.1	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	6
2.2	Børnesyn og børneperspektiver	7
2.3	Børns leg	8
2.4	Det brede læringssyn	9
2.5	Samspil og relationer	10
2.6	Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne	12
2.7	Evaluerende pædagogisk praksis	13
2.8	Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse	14
2.9	Sammenhængende overgange	15
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	17
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	17
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	18
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	20
4.1	Alsidig personlig udvikling	20
4.2	Social udvikling	21
4.3	Kommunikation og sprog	23
4.4	Krop, sanser og bevægelse	24
4.5	Natur, udeliv og science	25
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	27
5	MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	29
5.1	Arbejdet med den pædagogiske læreplan	29
5.2	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	30
5.3	Inddragelse af forældrebestyrelsen	31
5.4	Det fremadrettede arbejde	31
6	UDVIKLINGSPLANER	33

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

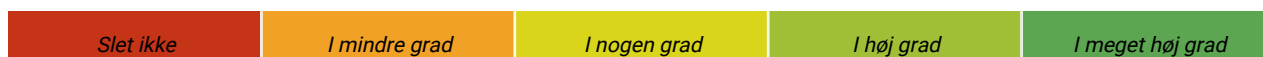
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

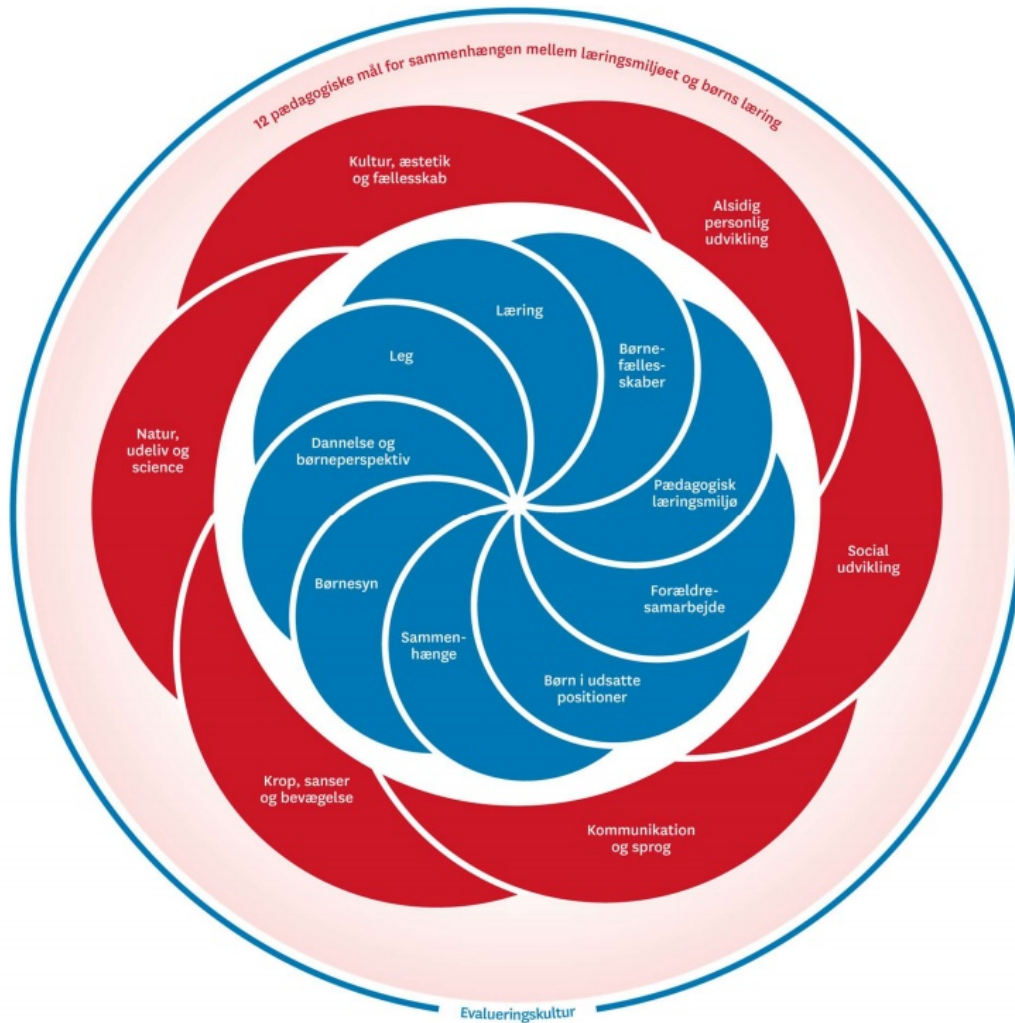
Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Ringkøbing Dagtilbud er en integreret institution der udover de 23 dagplejere er fordelt på 4 matrikler rundt omkring i Ringkøbing.

I dagplejen i Ringkøbing-Skjern Kommune arbejder vi ud fra et fælles børne- og ungesyn, hvor anerkendelse, den narrative tilgang og en systemisk tankegang er udgangspunktet for vores arbejde. Dagplejen er et kommunalt tilbud, hvor godkendte dagplejere i eget hjem tilbyder pasning af børn i alderen 0 til 2 år plus 10 måneder. Som hovedregel passer hver dagplejer 4 fuldtidsbørn og står til rådighed som gæstedagplejer for et 5. barn. Der er ansat cirka 125 dagplejere i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker at skabe helhed og sammenhæng i børnenes opvækst og udvikling fra 0 til 18 år. Der skal være en rød tråd i det liv, børnene oplever i kommunens dagpleje, dagtilbud og skoler. Derfor skal der i dagplejen arbejdes ud fra et fælles kommunalt børnesyn på børn og læring, hvor udviklingen af stimulerende og støttende læringsmiljøer prioriteres højt.

Dagplejen skal være med til at understøtte det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor en nærværende og tillidsskabende dagplejer giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig. Børn opfattes grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at børn har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra dagplejeren.

Dagplejerne tilknyttet Ringkøbing Dagtilbud er inddelt i 4 legestuegrupper, der mødes jævnligt i legestuer. Formålet med at mødes i legestuerne er at;

- børnene oplever at være en del af et større fællesskab
- børnene møder og kan lege med jævnaldrende børn
- børnene møder og skaber relationer til deres gæstedagplejer
- kunne skabe nogle andre pædagogiske læringsmiljøer end der kan skabes hos den enkelte dagplejer

Dagplejepædagogen der er tilknyttet Ringkøbing Dagtilbud giver dagplejerne pædagogisk sparring i hverdagen. Dagplejepædagogen deltager ligeledes i kontaktmøder, møder med PPR m.m..

2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2018

Evalueringsinstituttet (EVA) har udgivet Redskab til selvevaluering, som er et redskab der kommer omkring de tematikker, der er i det pædagogiske grundlag. På trods af en mindre divergens mellem navngivningen af tematikkerne i henholdsvis selvevalueringen fra 2018 og det pædagogiske grundlag fra Hovedpublikationen, er selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

Dato	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	Børnesyn og børneperspektiv	Børns leg	Det brede læringssyn	Samspil og relationer	Børn i udsatte positioner	Evaluerende pædagogisk praksis	Forældresamarbejde	Sammenhængende overgange
07-02-2021	4,0	3,3	3,7	3,7	3,7	4,0	3,3	4,0	3,3

2.1 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner? Hvad fungerer godt/dårligt?
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på? Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?
- Hvordan sikrer vi, at vi er fagligt godt klædt på?

I dagplejen er det pædagogiske læringsmiljø til stede hele dagen – ved modtagelsen af barnet, under bleskiftet, under frokosten, under legen og gennem planlagte forløb. Børns læring er derfor ikke afgrænset til fx to timers planlagte pædagogiske aktiviteter om formiddagen.

Leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Dagplejerne har fokus på at etablere et trygt pædagogisk læringsmiljø i de daglige rutiner..

Det gør dagplejerne fx ved at:

- tale med barnet, mens det får skiftet ble, så barnet får stimuleret sin følelsesmæssige tilknytning og sproglige udvikling
- støtte barnet i selvhjulpenhed, ved at lade barnet gøre alt det barnet selv kan, fx, når det tager flyverdragt på i garderoben
- lære barnet at tage hensyn til andre ved frokosten som en del af arbejdet med barnets alsidige personlige udvikling og sociale udvikling
- skabe tid og plads for børnenes egen leg

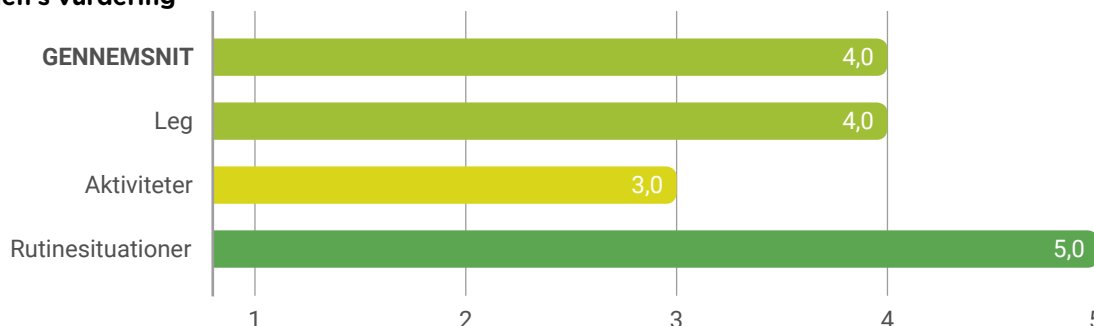

2.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?

2.1.1.1 Dagplejen's vurdering

2.2 Børnesyn og børneperspektiver

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser? Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?
- Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø? Hvilke nye indsigter nåede vi frem til? Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør i dag?

I dagplejen i Ringkøbing-Skjern Kommune arbejder vi ud fra et fælles børne- og ungesyn, hvor anerkendelse, den narrative tilgang og en systemisk tankegang er udgangspunktet for vores arbejde.

Dagplejen skal være med til at understøtte det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor en nærværende og tillidsskabende dagplejer giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig. Børn opfattes grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at børn har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra dagplejeren.

Dagplejeren møder barnet anerkendende ved at:

- tale med og om barnet på en positiv og omsorgsfuld måde
- have fokus på at alle børnene er en del af fællesskabet hos dagplejeren og i legestuegruppen

Det gør dagplejerne blandt andet ved at:

- se børnenes initiativer som meningsfulde og bruger deres respons aktivt
- sikre alle børns ret til at udvikle sig i forskellige tempi
- være lydhør over for barnets udtryk og er opmærksom på dets demokratiske stemme

Børneperspektiv

Børn har brug for omsorg, udfordringer, forventninger og tillid fra dagplejeren. Dagplejen skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen skal være grundlæggende, og der skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv. Barndommen har værdi i sig selv, og det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

Det gør dagplejeren blandt andet ved at:

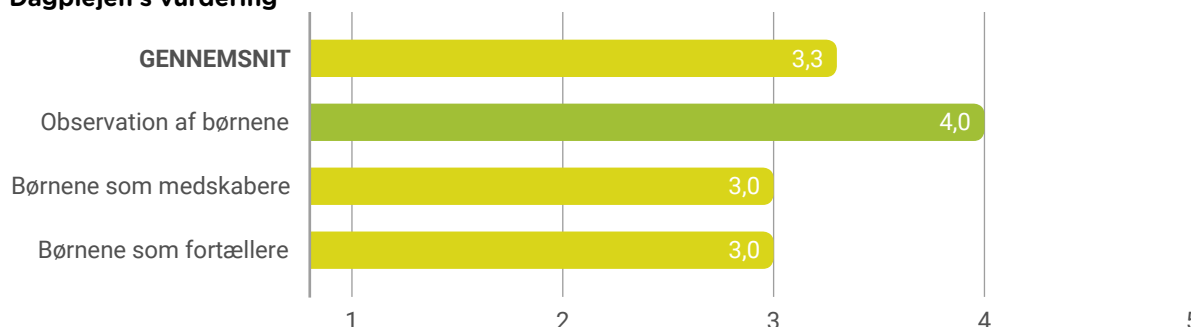
- ser børn som aktive medskabere af egen læring og udvikling i rammer, dagplejeren er ansvarlig for
- være empatisk og dygtig til at sætte sig i barnets sted
- have fokus på børnenes tegn og følger op.....
- have fokus på børnenes nonverbale kommunikation
- tage sig god tid på ture, i rutinesituationer, i lege og aktiviteter, således at børnene får tid og rum til at fordybe sig samt vise dagplejeren, hvad de er optaget af

2.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.1.1 Dagplejen's vurdering

2.3 Børns leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?
- Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen? Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes,

guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn. Dagplejerens opgave i forbindelse med børns leg er at organisere tid, rum og forskellige materialer, der inspirerer forskellige typer af leg

Det gør dagplejeren blandt andet ved at:

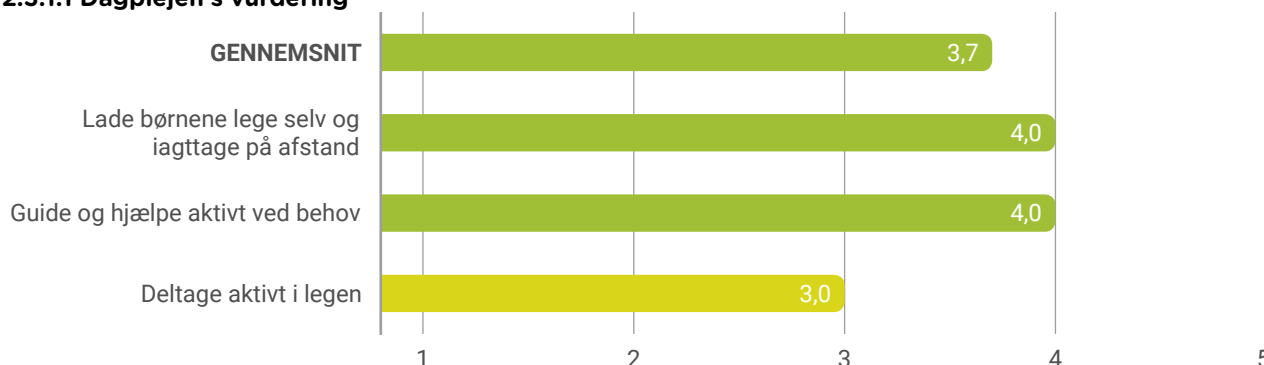
- bidrage til at børnene får fælles erfaringer, der inspirer til forskellige lege og legetemaer
- fremme et læringsmiljø, så alle børn har mulighed for at deltage i lege og opleve glæde i leg, ved at være bevidst omkring egen rolle og deltagelse i børnenes lege
- observere, analysere, støtte, deltage i og udvikle legen på børnenes præmisser
- har fokus på de signaler børnene viser og understøtter børnenes leg ved at observerer, guide og være aktive i lege, alt efter hvad børnene har brug for

2.3.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

2.3.1.1 Dagplejen's vurdering

2.4 Det brede læringsyn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen (leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner)?
Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring? Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed? Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?
- Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.? Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det? Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Dagplejebørns læring sker særligt gennem deres krop og sanser. Ved at sanse deres omverden, udvikler børnene deres forståelse af verden, og

hvordan den hænger sammen.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. Vi kigger efter læring og læringsanledninger i alle sammenhænge i dagplejen. Professionel læring forudsætter et dobbelt læringsblik, hvor der er fokus på både børns og dagplejers læring. Dagplejebørns læring sker særligt gennem deres krop og sanser. Ved at sanse der omverden, udvikler børnene deres forståelse af verden og hvordan den hænger sammen.

Det gør dagplejeren blandt andet ved at:

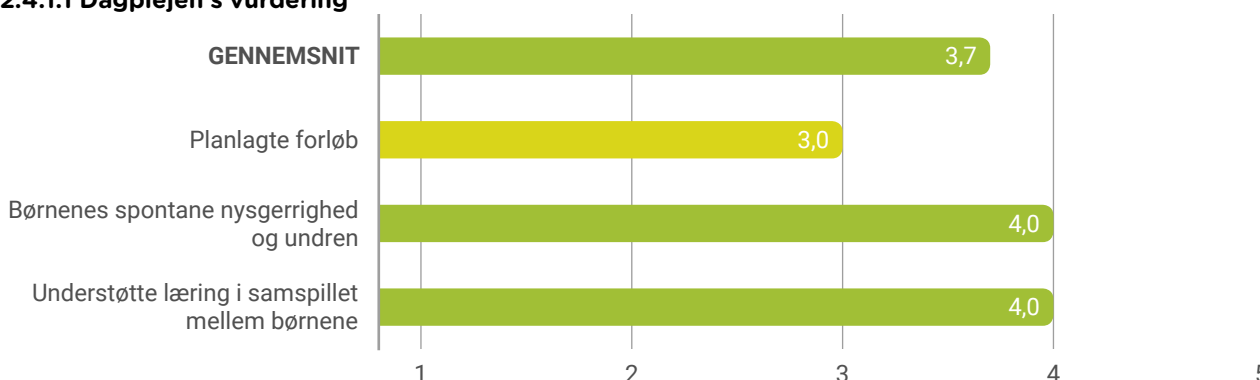
- se barnet ved modtagelsen,
- være i dialog med barnet, fx under bleskiftet, i rutinesituationer, i legene.
- samtale med barnet under frokosten - "hvad spiser vi", "hvor kommer maden fra"
- lade barnet være med til at dække bord, smøre mad ved måltiderne
- sparre med kollegaer, dagplejepædagog og leder

2.4.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser? Arbejde med/ud fra...

2.4.1.1 Dagplejen's vurdering

2.5 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever et nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen? Hvad skal der til, for at nærvær og fordybelse opstår? Hvad kan vi gøre for at få mere ud af det?
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov? Hvad kendetegner de situationer, og hvad kan vi gøre anderledes for at ændre på dem?
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer? Hvad oplever vi, er en god kommunikation mellem os og børnene? Har vi fokus på at spørge ind til børnenes oplevelse med åbne spørgsmål som: 'Kan du fortælle mig, hvad der skete?', 'Hvordan kan vi løse det sammen?', 'Hvilke andre ideer kan du komme i tanke om?'
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

I dagplejen er der få børn og en kendt dagplejer, hvilket giver en god mulighed for at de 0 – 2 årige børn, kan

gøre sig sociale erfaringer og udvikle tætte relationer med dagplejeren og de øvrige børn. Dagplejeren arbejder hver dag med en opmærksomhed på, hvordan og hvornår denne skal veksle mellem at træde frem og holde sig tilbage, så børnene får fællesskabserfaringer i et tempo og omfang, der passer til deres alder, modenhed og engagement.

Velfungerende interaktioner og relationer med børn og dagplejere er afgørende for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det gør vi ved at dagplejerne skaber læringsmiljøer der kendetegnes af, at dagplejerne:

- Sætter fokus på tilknytningen til barnet ved at være nærværende og tilgængelig for barnet i dagplejen. Vi går foran, bagved og ved siden af, alt efter barnets behov.
- Besvarer børnenes behov og ideer i samspillet med dem, ved at vise ægte glæde og være tæt på børnene.
- kommunikerer med kropssprog og verbalt sprog. Reagerer på børnenes tonefald og ansigtsudtryk, spejler og viser forståelse for børnenes forskellige udtryksformer

I legestuen:

Dagplejerens planlægning og deltagelse i legestuen er vigtig for arbejdet med samspil, relationer og arbejdet med børnefællesskaber. Her skabes muligheder for at børnene kan øve sig på at indgå i større børnefællesskaber, skabe relationer til jævnaldrende børn og møde andre dagplejere/gæstedagplejere og ligesom i hjemmet at have fokus på læringsmiljøet.

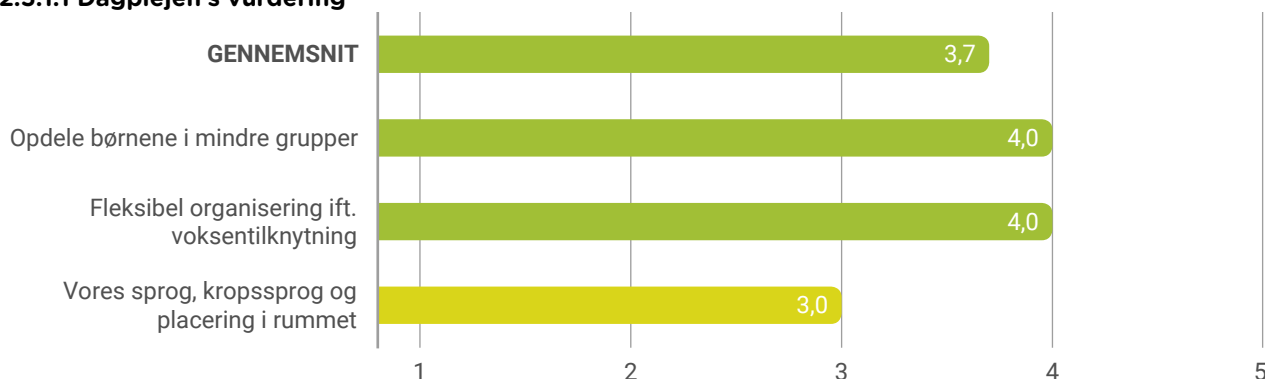
Det gør dagplejerne ved at;

- Planlægge pædagogiske læringsaktiviteter i legestuen
  - Fx dele børnene op i mindre grupper
  - Planlægge aktiviteter der er tilpasset børnenes alder og udvikling
- Have børneperspektivet i fokus
  - Være nærværende og tilgængelige for børnene
  - være aktive deltagere i børnenes lege og fællesskaber
- Skabe nogle trygge rammer, hvori børnene kan trives, udvikles og lære

2.5.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

2.5.1.1 Dagplejen's vurdering

2.6 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab? Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?
- Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer? Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?
- I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø? Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?
- Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet? I hvilke situationer lykkedes det ikke - og hvorfor?

Dagplejeren understøtter at alle børn, uanset forudsætninger og baggrund, oplever at være en del af børnefællesskabet – både hos den enkelte dagplejer og i legestuegrupperne. Dagplejeren har sammen med andre relevante fagprofessionelle, et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle børn deltager i fællesskabet

Med udgangspunkt i barnets udfordringer, rettes det pædagogiske fokus på at give barnet mestringsoplevelser i lege eller aktiviteter, hvor dagplejeren har positive forventninger til barnet.

Det gør dagplejeren blandt andet ved at:

- have fokus på det barnet kan og barnets nærmeste udviklingszone
- vende en bekymring for et barn med forældrene, dagplejepædagogen og lederen.
- have positive forventninger til barnet
- dagplejeren reflektere over egen rolle i forhold til barnets udfordringer
- være åben overfor at fx inklusionsmedarbejdere, dagplejepædagogen eller lederen kan guide dagplejeren ift det enkelte barn og det pædagogiske læringsmiljø

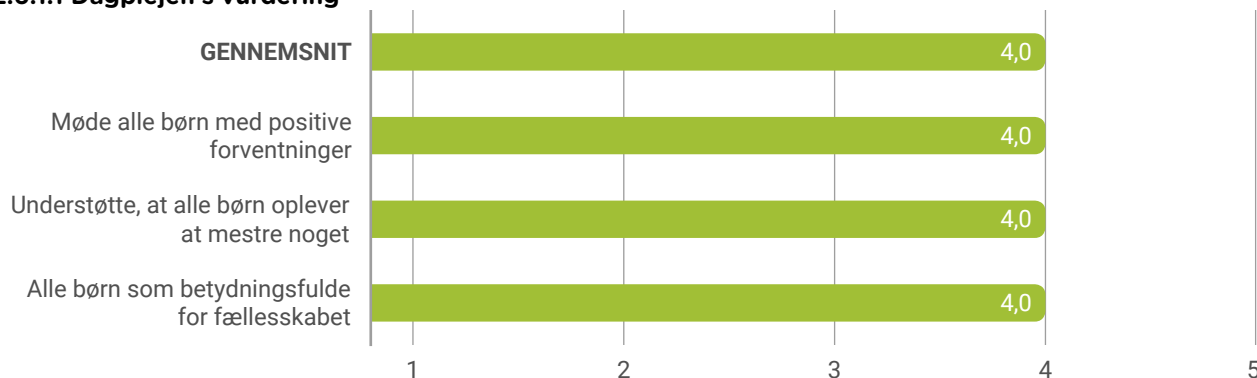

2.6.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.6.1.1 Dagplejen's vurdering

2.7 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan undersøger og evaluerer vi de pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af pædagogiske læringsmiljø? Hvor står vi stærkt/svagt? Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk? Hvordan definerer vi "systematisk"?
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot aktiviteterne eller blot på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø? Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til ændring i vores praksis?

Evaluering skal dokumentere og sikre sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Derfor skal dagplejeren hele tiden forholde sig til, om noget i læringsmiljøet skal justeres. Opmærksomhed på tilgangen til barnet, de fysiske rammer, barnets forudsætninger, børnegruppens sammensætning og egen pædagogisk praksis er eksempler i den sammenhæng.

Dagplejepædagogen og lederen har en central rolle i evalueringsprocessen. Denne sikrer en opmærksomhed på læringsfokus, tiltag, børnenes respons, det dobbelte læringsblik og forankring af ny viden og erfaringer. Fotos, praksisfortællinger, data fra hjernen og hjertet, observationer, screeninger, relationsskemaer og dialog med forældre, dagplejepædagog og leder, er eksempler på redskaber i en evaluerende praksis.

Det gør dagplejeren ved fx at:

- have fokus på egen læring og børnenes læring (dobbelt læringsblik). Hvad skal dagplejeren lære for at børnene kan lære??
- er reflektiv og "åben" ift vidensdeling, guidning, sparring m.m fra kollegaer, lederen og andre fagpersoner
- har fokus på dilemmaerne mellem det privat og faglige perspektiv
- spørger ind til forældrenes oplevelse af dagligdagen i dagplejen og bruger disse til at højne det pædagogiske læringsmiljø i dagplejen

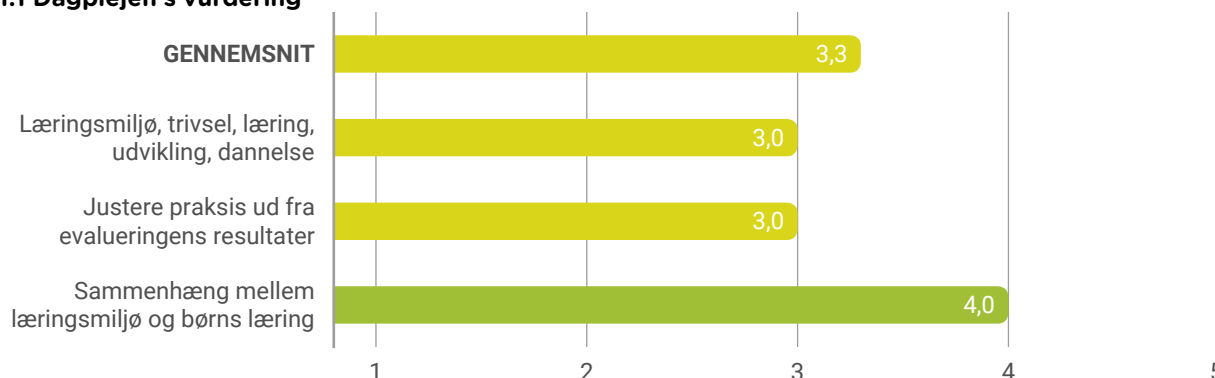

2.7.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

2.7.1.1 Dagplejen's vurdering

2.8 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde? (Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagene. Er det fx ok at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug for en snak?)
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning? Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?
-

Forældrene er dagplejerens vigtigste samarbejdspartner og når samarbejdet mellem dagpleje og forældre fungerer godt, kommer det barnet til gode. Forældrene er de primære voksne i barnets liv, og har det primære ansvar for barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse, hvorfor forældrene skal inddrages aktivt i samarbejdet om børnene

Dagplejeren skal være i dialog med forældrene om, hvordan man i fællesskab kan fremme barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Jo bedre forældre og dagpleje samarbejder, jo mere deles viden om barnet, der kan komme barnet til gode både hjemme og i dagplejen. Det er dagplejerens ansvar, at tage initiativet til det gode forældresamarbejde, hvor forældrene oplever, at deres input og viden er værdifuld, relevant og nyttig for dit pædagogiske arbejde.

I samarbejde med forældrene, dagplejepædagogen og evt. leder aftales indsætser der understøtte barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse - ofte er det små justeringer der skal til, for at et barn kommer i trivsel igen

Det gør dagplejerne blandt andet ved at:

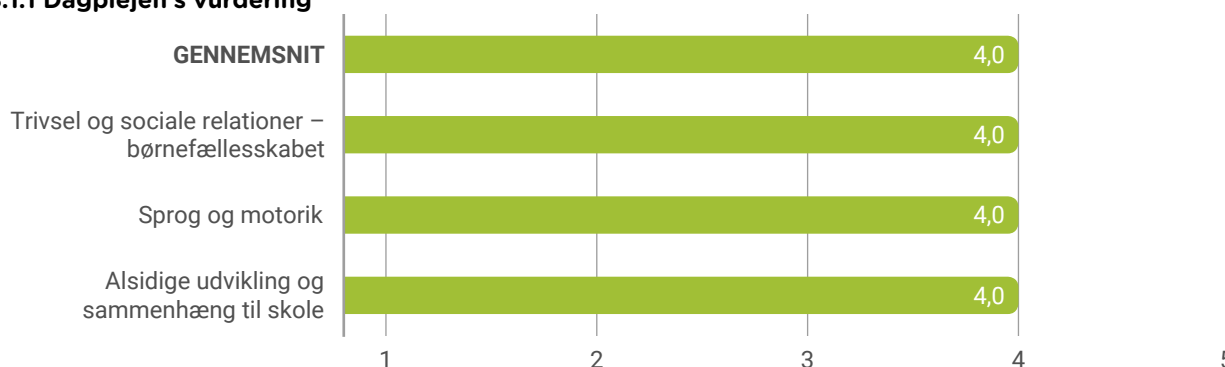
- være åben, lydhør og nysgerrig overfor forældrenes oplevelser og fortællinger
- tager forældrene alvorlige når de kommer med en henvendelse
- informerer om barnets hverdag i dagplejen og i legestuegruppernetage
- tage initiativ til og følge op på, snakke om barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

2.8.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner? Styrke barnets...

2.8.1.1 Dagplejen's vurdering

2.9 Sammenhængende overgange

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?
- Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud? Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.
- Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem? Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?
- Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis? Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?

Enhver overgang i et barns liv er vigtigt og skal tages alvorligt, hvorfor det er vigtigt at dagplejerne kender til institutionernes pædagogiske tilgang og hvad institutionerne forventer at børnene skal kunne inden de begynder i børnehaven. For at skabe en så god og tryk overgang for det enkelte barn, tages der udgangspunkt i barnet behov og der samarbejdes med forældrene om at skabe en så tryk og genkendelig overgang for barnet.

Samarbejdet med forældrene er vigtige ift om overgangen til børnehaven bliver tryk og en positiv oplevelse for barnet - for at barnet skal kunne føle sig tryk, er det vigtigt at også forældrene føler sig tryk ved overgangen - her anvendes dialogen som et pædagogisk redskab. Tryk, genkendelig og gode relationer er vigtige fokus elementer ift en god overgang.

Derfor arbejder dagplejerne på at gøre overgangen til en positiv oplevelse, ved at:

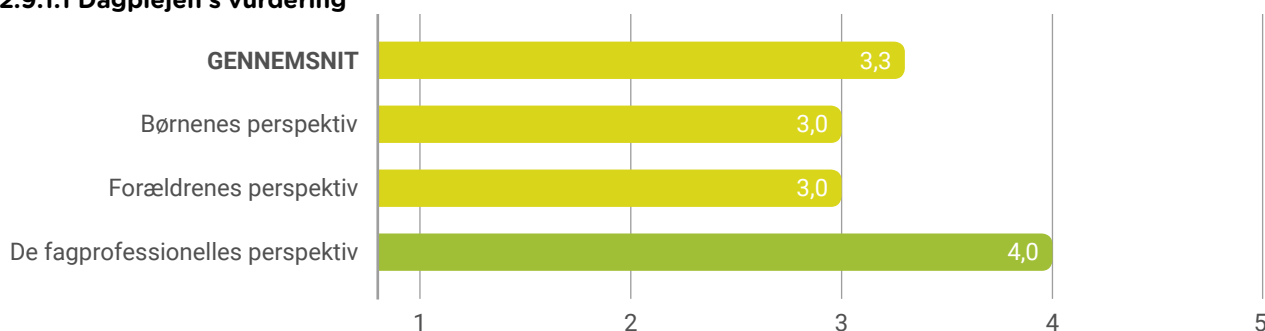
- besøge den børnehave barnet skal gå i
- komme på besøg og leger på legepladsen
- være i dialog med personalet på den stue barnet skal gå
- sikre en god overlevering - det være sig mundtligt som skriftligt (dialogprofil)
- være i dialog med forældrene om, hvad der forventes når barnet begynder i børnehave
- omtaler børnehaven, de øvrige børn og de voksne i positive vendinger

Som noget nyt vil vi i 2021 begynde at lade dagplejerne komme i "praktik" i en af institutionerne - dette gøres for at give dagplejerne et endnu bedre billede af, hvad det er der forventes af børnene når de kommer i børnehave.

2.9.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.1.1 Dagplejen's vurdering

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Lokalsamfundet

Vi bruger de muligheder der er i lokalområdet for at skabe forskellige pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

Det gør dagplejerne ved at:

- besøge plejehjemmet i området, hvor der arrangeres fælles lege/sanglege med beboerne på plejehjemmet
- benytter de muligheder der er i lokalområdet, fx fjorden, kultur og idrætsfaciliteter
- deltage i arrangementer der arrangeres af foreninger og forretninger i lokalsamfundet

Forældrebestyrelsen

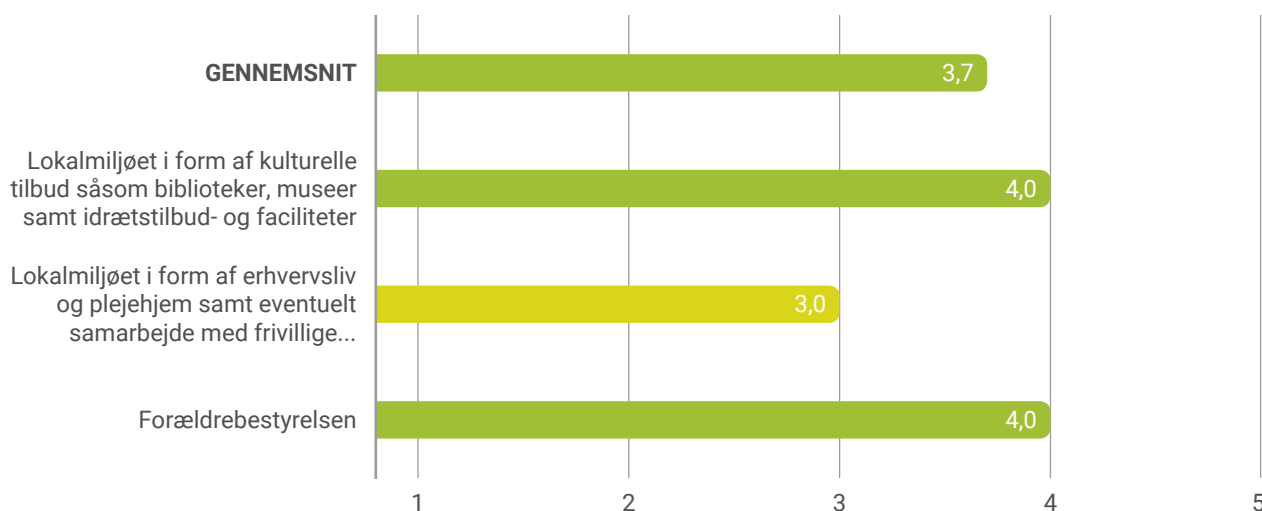
Forældrebestyrelsen involveres i arbejdet med den pædagogiske læreplan på forældrebestyrelsesmøder i Ringkøbing Dagtilbud. Ud fra oplæg fra fagpersonerne har vi en dialog med udgangspunkt i fortællinger, oplevelser og andre iagttagelser - disse benyttes i evalueringen og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

3.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad formår vi at inddrage følgende i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børnene?

3.1.1.1 Dagplejen's vurdering

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

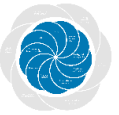
Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Et godt børnemiljø forudsætter et godt fællesskab med gode og trygge voksen- og børnerelationer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed, hvor den enkelte dagplejer skal have fokus på at indrette de pædagogiske læringsmiljøer i hjemmet, så der er plads til at lege, der skal være fokus på støjen og børnene skal inddrages for derigennem at styrke deres trivsel, læring og udvikling.

Det gør dagplejeren blandt andet ved at skabe rum og rammer således at børnene har mulighed for selv at kunne:

- tage/vælge det legetøj de gerne vil lege med
- nå deres tøj i garderoben og selv tage tøj på (så meget de nu kan)
- være deltagende i måltiderne, fx selv smøre deres mad, sætte tallerkener m.m. i opvaskemaskinen
- lade børnene hjælpe med oprydning..
- samtale med børnene om deres dagligdag i dagplejen, således at børnene inddrages og bliver hørt

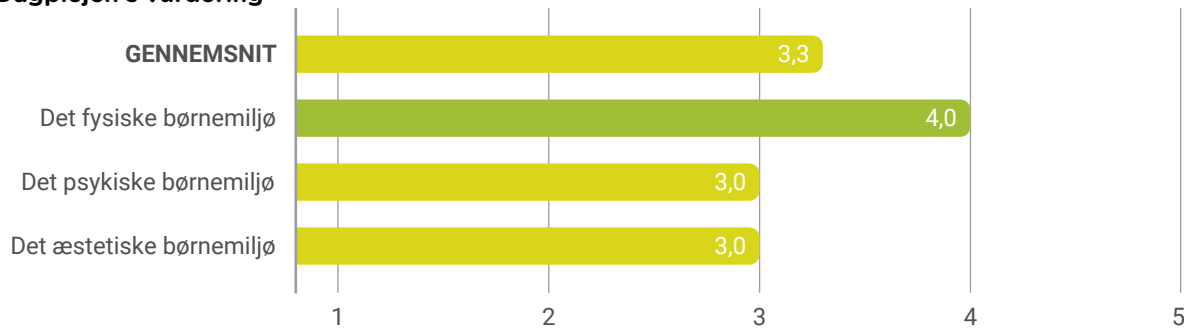

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Dagplejen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

3.2.1.1 Dagplejen's vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Der er endnu ikke foretaget nogen dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børnene spejler sig i deres omgivelser, og udviser handling ud fra det de ser og er en del af. Derfor arbejder vi bevidst med, hvordan vi er som rollemodeller i vores arbejde. I arbejdet med at give barnet redskaber til at udvise omsorg, og kendskab til de sociale spilleregler, er vi bevidste om at positionere os. Dette vil vi gøre ved at gå foran (være vejviser), ved siden af (støtte op om), og bagved (at lade børnene selv tage initiativ og vise deres kunnen).

Når barnet får gode erfaringer med at blive mødt i sine følelser, får barnet følelsen af at blive forstået og anerkendt. Denne erfaring er med til at forme barnet samt give det lysten til at eksperimentere og orientere sig mod ny læring. Det er vigtigt, at barnet føler sig tryk i velkendte omgivelser.

Det er af afgørende betydning, at læringsmiljøet tilrettelægges således, at **alle** børn har forudsætninger for at kunne deltage og med udgangspunkt i deres nærmeste udviklingszone og kompetencer.

Dagplejeren understøtter dette bl.a. ved at:

- arbejde for et godt samspil og en tryk tilknytning til det enkelte barn og i hele børnegruppen
- anerkende og spejle børnene positivt og give sig tid til at være til stede med børnene
- regulere sig i forhold til barnets følelser, og sikre, at barnet føler sig mødt
- sættes ord og kropssprog på børnenes følelser og handlinger
- observere børnene og gennem observationer finde frem til børnenes kompetencer og nærmeste udviklingszone
- indgå i børneinitierede lege og aktiviteter og møde børnene ud fra et børneperspektiv
- være opmærksom på det dobbelte læringsfokus - hvad skal dagplejeren selv lære, for at barnet kan lære nyt og udvikle sig
- være opmærksom på den respons børnene giver, og anvende denne i den pædagogiske praksis
- evaluere på egen praksis, så børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse sikres.
- tage imod inspiration og vejledning fra kollegaer, dagplejepædagog og leder.

4.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Der er endnu ikke foretaget nogen dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Den gode fælles oplevelse, giver en følelse af at være del af et fællesskab. Fællesskabet udvikles, og nye sociale spilleregler tilegnes (empati og relationer). Der arbejdes ud fra en forståelse af at børnene lærer ved at erfare.

Det vægtes, at dagplejerens omsorg og empati for det enkelte barn og for børnegruppen skaber et børnemiljø, hvor børnene trives og udvikler sig. Derfor er det vigtigt, at de mindre børn til hverdag har en forudsigelighed igennem de daglige rutiner, planlagte aktiviteter, samt trygge og genkendelige omgivelser. Dette giver overskud til selv at turde undersøge, og finde nye former for leg.

Arbejdet med børnenes sociale udvikling foregår ved, at dagplejeren skaber et lærings- og børnemiljø, hvor

børnene trygt kan erfare sig selv og hinanden, og hvor forskellighed ses som en ressource for fællesskaberne. Dagplejeren hjælper gennem aktiviteter og leg børnene til at få øje for hinanden og hjælper dem ind i de første spæde børnefællesskaber, hvor børnene får øje for hinanden og hvor alle børn oplever at høre til.

Der arbejdes på at understøtte den sociale udvikling både i den enkelte dagpleje og i legestuerne. I legestuerne møder børnene både de andre dagplejere og børn fra området - her skabes mulighed for at børnene kan blive en del af et (flere) store fællesskaber. Det er ligeledes i legestuerne at børnene møder deres eventuelle gæstedagplejer.

Dagplejeren understøtter dette bl.a. ved at:

- skabe et lærings- og børnemiljø, hvor alle børn har mulighed for deltagelse.
- sikre at fællesskabet udvikles, og nye sociale spilleregler tilegnes (empati og relationer).
- børnene til hverdag har en forudsigelighed igennem de daglige rutiner, planlagte aktiviteter, samt trygge og genkendelige omgivelser.
- være deltagende og guidende i børnenes leg, så deres initiativer understøttes.
- være bevidst om det enkelte barns kunnen, og støtter op ved at tage udgangspunkt i barnets kompetencer.
- være en god rollemodel og vise børnene dem hvordan vedkommende selv at agerer i forskellige situationer.
- sætte ord på børnenes følelser.
- lære børnene at hjælpe hinanden, fx. dække bord, lave mad, finde hinandens tøj, hente ting, rydde op.
- lære børnene at sige fra overfor hinanden og lære børnene at deles om legesagerne.
- støtte børnene i at tage hinanden med i legen.
- støtte børnene i at løse konflikter i de situationer, hvor de ikke selv kan løse dem.
- støtte børnene i at samarbejde i legen, fx. bygge hule, lege sanglege eller lave gymnastik.

4.3 Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Der er endnu ikke foretaget nogle dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
  - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
  - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

I dagplejen samarbejder vi med forældrene om, at udvikle barnets sproglige og kommunikative evner. Således tilstræber vi at gøre barnet nysgerrigt og opsøgende på at udvikle dets sproglige og kommunikative muligheder. Vi arbejder målrettet med at udvikle barnets sproglige og kommunikative kompetencer, ved at skabe et miljø, hvor kommunikation er tilstede i alle former for aktiviteter.

I dagplejen stræber vi efter et læringsmiljø, som med legen som udgangspunkt, sikrer et miljø hvor sprog og sproglige elementer anvendes i den daglige praksis. For at udvikle den sproglige udvikling hos det enkelte barn i dagplejen, kræver det hele tiden opmærksomhed fra dagplejeren via positiv og anerkendende kommunikation, nærvær og øjenkontakt. Dette skabes fx. via gentagelser og forudsigelighed.

Kommunikation og sprog er vigtigt for det enkelte barn for, at det kan lære at indgå i relationer og derved skabe venskaber. Dagplejeren skal være rollemodel ved at være indlevende og nysgerrig både på det verbale og det nonverbale sprog med fokus på barnets sprogtiltagelse, ordforråd, sætningsopbygning, udtale, pludren, gestik og mimik. Dagplejeren vil ud fra barnets perspektiv styrke sprogtiltagelsen ved at være deltagende i legen og aktiviteterne.

Dagplejeren understøtter dette bl.a. ved at:

- lytte og anerkende barnet, når det udtrykker fx. følelser, meninger og tanker.
- støtte barnet i at sætte ord og begreber på de oplevelser, barnet har i dagligdagen, fx. i legen med de andre børn.
- læse bøger for at udvide barnets ordforråd samt inddrage børnene i samtale omkring indholdet i bøgerne.
- introducere barnet for rim og remser, så barnets lydlig opmærksomhed styrkes.
- synge og lege sanglege sammen med børnegruppen.
- have fokus på tal, former og farver i arbejdet med barnet, eksempelvis ved at tælle, hvor mange der sidder om bordet, eller tale om, at bolden er rund.

- deltage og understøtte børnenes leg.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Der er endnu ikke foretaget nogle dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Barnets kropslige læring foregår gennem leg og brug af kroppen. Krop, sanser og bevægelse tænkes derfor ind i alle aktiviteter og temaer vi tilbyder børnene at deltage i. Hverdagen tilrettelægges, så barnet gennem hele dagen får muligheder for at bruge sin krop og gøre sig erfaringer med den. Hverdagsrutiner er betydningsfulde, idet de er dagligt tilbagevendende, vedvarende og spredt over hele dagen. Barnets kropslige udvikling understøttes af, at dagplejeren har øje for barnets nærmeste udviklingszone, og derved har fokus på hvilke aktiviteter og tiltag, der skal til, for at barnet kan videreudvikle sine færdigheder og få mestringsoplevelser.

Vi giver alle børn, også de børn, som har begrænsede erfaringer med krop og bevægelse, mulighed for at deltage i fællesskaber. Vi har øje for at motivere børnene til bevægelse og kropslig udfoldelse, med henblik på, at de oplever bevægelsesglæde. Dagplejeren er rollemodel ved at være engageret og deltagende (går forrest, ved siden af og bagved).

Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor dagplejeren motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse. Rutinesituationerne i den daglige praksis, betragtes som en central del af dagplejens læringsmiljø, hvor der er rum og mulighed for at arbejde med barnets motoriske og sansemæssige udvikling. Dagplejeren understøtter børnenes udvikling, i et fleksibelt inkluderende læringsmiljø, hvor børnenes bevægelsesinitiativer følges, således at børnene oplever medbestemmelse, som en naturlig del af deres dannelsesproces.

Dagplejeren understøtter dette bl.a. ved at:

- motivere børnene til at bevæge sig, ved selv at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse (fx motorikbaner, sanglege, løbelege mv.).
- følge børnenes bevægelsesinitiativer, både i ro og aktivitet, således at de oplever selv- og medbestemmelse
- være opmærksom på, at børnene har oplevelser med at bruge alle sanserne (lugte-, smags-, høre-, føle-, bevægelses-, balance- og synsans).
- sørge for at læringsmiljøerne inde og ude giver mulighed for at barnet kan styrke og udfordre sin krop.
- møde barnet i børnehøjde og stille sig til rådighed for fysisk kontakt, hvis barnet ønsker eller har behov for det.
- udfordre barnet i sin selvhjulpethed i forhold til nærmeste udviklingszone. Dette kan fx. ske ved at lade barnet selv kravle op og ned af Trip-trap-stole, selv smøre mad og selv og hælde op i glas samt ved af- og påklædning.

4.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Der er endnu ikke foretaget nogle dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Det at være i naturen giver plads til bevægelse, aktivitet, lege, kreativitet og fantasi. Det kan være i trygge, afgrænsede rum og det vilde og rummelige rum med plads til fordybelse og fascination. Det er her, vi har mulighed for, at hjælpe børnene med, at tilegne sig erfaringer og forståelse, for sammenhæng i naturen. Det pædagogiske læringsmiljø skal opmuntre børnene til på eget initiativ at være nysgerrige og undersøgende. Børnene skal støttes og guides i at øve sig igen og igen for derved at få tillid til egne ideer og evner. At være i naturen giver glæde, engagement og sansning. Naturen er påvirkelig, når børnene ser og sanser i naturen, får de erfaringer med, at der er sammenhæng i naturen. Børnenes nysgerrighed og opmærksomhed på naturen skal vækkes, således at børnene oplever glæden ved at opholde sig i naturen og bliver præsenteret for naturens legemuligheder. Dagplejeren er opmærksom på alle facetter af naturen og er nysgerrig på uderummet til sanseoplevelser, motoriske lege og kreative aktiviteter.

I dagplejen arbejder vi på, at alle børn skal opnå glæde ved naturen, samt at børnene får positive erfaringer med at aktiviteter foregår udendørs. Det gør vi ved at give børnene et udsnit af naturen som fx. skov, vand, å og oplevelser på landet. Vi vægter at give børnene kendskab til Naturens Rige, dels ved gåture og små udflugter i hverdagen, samt lidt længere ture hvor børnene sidder i barnevogn eller i en ladcykel.

Vi stræber efter at udvikle børnenes fornemmelse for det matematiske, og på at pirre deres nysgerrighed, således at de får en begyndende interesse for årsag og sammenhæng. Der skabes et læringsmiljø, der med legen som udgangspunkt, sikrer rig adgang til udelivet og begyndende oplevelser med science, som, anvendes i den daglige praksis. Dagplejeren sikrer, at børnene præsenteres for, at anvende, undersøge og eksperimentere med forskellige former for naturmaterialer, samt at de får mulighed for en undersøgende tilgang til science og fokus på begyndende matematisk opmærksomhed.

Dagplejeren understøtter dette bl.a. ved at:

- være nysgerrig, engageret og undersøgende i naturen.
- være opmærksom på, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, fx. når vi går tur.
- være opmærksom på, at alle børn aktivt kan observere og undersøge naturfænomener, som regnorme, vandpytter, årstidsskift mv.
- undre sig sammen med børnene og give tid til fordybelse.
- give børnene legemuligheder i naturen.
- bruge naturmaterialer i leg og kreative aktiviteter.
- skabe et læringsmiljø i naturen, hvor barnet inddrages i egen læring og får mulighed for at eksperimentere.
- italesætte om barnet har kolde eller varme hænder, er våd eller lignende. Der tages en snak om, om det er fordi man har cyklet, kørt eller gået i dagplejen og om det regner, blæser eller er solskin og taler om hvilket tøj der er behov for.
- spise ude og gerne spise ting vi selv har sået og høstet.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Der er endnu ikke foretaget nogle dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I børnegrupperne har vi børn med forskellig nationalt og kulturel baggrund, og det er derfor naturligt at det pædagogiske læringsmiljø understøtter plads til forskellighed, hvor børnene kan få indsigt i egne og andres baggrund, normer, traditioner og værdier. Børnene skal mødes med anerkendelse og nysgerrighed for den måde, de gør tingene på. Det pædagogiske læringsmiljø er et demokratisk fællesskab, hvor alle børn skal kunne deltage og opleve sig selv som en aktiv og værdifuld del af beslutningsprocesserne. Det er i mødet med andre og det anderledes, at ens ståsted, rødder og udviklingsmuligheder erkendes. Jo bredere erfaringer børnene får, jo mere nuanceret bliver deres opfattelse af sig selv, andre og deres omgivelser. Det er dette fundament, som livet igennem skal bære og være med til at værdsætte et menneskes personlige og sociale identitet.

I dagplejen arbejdes der målrettet med at vække og styrke barnets kreative interesse og kompetencer ved at give det et bredt tilbud om at indgå i fællesskaber, hvor der arbejdes i kulturelle og æstetiske processer. Der er fokus på at skabe et læringsmiljø, der med legen som udgangspunkt, sikrer et miljø, hvor adgang til at deltage i fællesskab med kulturelle og æstetiske processer, anvendes i den daglige praksis.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at børnene får mulighed for at deltage i en skabende og eksperimenterende praksis, båret af deres lyst, kreativitet, improvisation og aktive deltagelse. Det handler også om at forstå og fortolke andres og egne tanker og drømme. At kunne tænke, føle, sanse og skabe er grundlaget for identitetsdannelse, deltagelse og viden om samfundet. Vi bestræber os på at have øje for den eksperimenterende del, hvor barnet får lov til at prøve sig frem og derigennem kan tilegne sig kreative erfaringer og æstetiske fornemmelser.

Dagplejeren understøtter dette bl.a. ved at:

- skabe et miljø, som rummer børnenes egen skabende proces. Dette kan gøres ved at male, synge, danse, læse osv.

- deltage i forskelligartede kulturelle arrangementer i nærområdet, fx på biblioteket, i Kirken, på idrætsanlæg m.m.
- lave arrangementer med sang og musik, eksempelvis i legestuen.
- lege fantasilege og rollelege og med udklædning.
- støtte barnet til at opnå positive erfaringer med at bruge kreativiteten og fantasien.
- støttes barnets kreative processer ved at dagplejeren, præsenterer barnet for nye og ukendte materialer.
- have en skærpet opmærksomhed på sig selv, om at se bort fra, at noget skal se ud på en bestemt måde, men i stedet anerkende barnet og være åben for det nye, barnet bidrager med. Altså have fokus på processen og mindre fokus på produktet.
- give næring til barnets fantasi og være opmærksom på æstetiske læreprocesser, ved at skabe, udforske og opleve gennem krop, materialer og kreativitet.
- udvide barnets forståelsesramme af sig af sig selv i samspil med andre børn og voksne.
- tale om forskelligheder og ligheder -hvem er jeg og hvor kommer jeg fra?
- der omkring højtider tales om forskellige kulturer, herunder bl.a. madvaner, familiemønstre og religioner. Det bliver gjort med fokus på respekt for det anderledes og ved at se forskellighed som en styrke.

5 MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

5.1 Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har i dagplejen haft fokus på de daglige rutiner og børnenes læring i disse, fx

- Måltidet
  - hvor børnene nu selv smører deres mad og hjælper med det de kan, fx hjælpe med at dække bord, sætte tallerkener i opvaskemaskinen m.m. Udgangspunktet er at børnene skal gøre det de selv kan, guidet af en nærværende dagplejer.
- Garderoben
  - Her har vi haft mange dialoger om vigtigheden af, at børnene selv gør så meget som de overhovedet kan - dagplejeren skal være nærværende, sætte rammerne og guide børnene, således at børnene udfordres tilpas.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

'Det nye i den styrkede pædagogiske læreplan er at vi nu skal evaluere på det pædagogiske læringsmiljø og ikke på vores aktiviteter. Vores arbejde henimod at skabe en systematisk evalueringskultur begynder på personalemøderne, hvor vi ud fra dagplejernes fortællinger, drøfter og reflekterer over den pædagogiske praksis, fx

- Hvad var situationen?
- Hvad gjorde den voksne?
- Hvad gjorde børnene?
- Hvad ønsker vi at gøre anderledes og hvorfor?
  - Hvad skal dagplejeren lære for at dette kan lykkes?
  - Hvad skal børnene lære for at dette kan lykkes?

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Alle dagplejerne har besvaret selvevalueringskemaet (2018) skriftligt og efterfølgende er dagplejernes skriftlige evalueringer blevet sammenskrevet og er udgangspunktet for denne evaluering.

5.2 Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
  - Børnegruppens trivsel og læring
  - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
  - Tosprogede børns trivsel og læring
  - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi har haft fokus på det pædagogiske læringsmiljø i

- Rutinesituationerne som måltidet og garderoben
- Legestuerne

Vi var nysgerrige på, hvordan vi kunne få børneperspektivet mere i fokus og hvordan vi som dagplejere var opmærksomme på at se de tegn børnene viser os, for netop at kunne give børnene de bedst mulige læringbetingelser.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Udgangspunktet for vores evaluering har været praksisfortællinger fra dagplejernes hverdag (ovennævnte situationer) - krydret med enkelte billeder. Derudover er evalueringen foretaget på baggrund af lederens og dagplejepædagogens observationer af det pædagogiske arbejde hos den enkelte dagplejer samt i legestuegrupperne.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi lærte, at vi som dagplejere skal være meget opmærksomme på at børnene kan meget mere end vi tror de

kan og lade dem selv gøre tingene. Vi skal turde at lade børnene gøre tingene selv, også selvom det tager længere tid og måske sviner mere i spisesituationen.

I legestuerne skal vi have mere fokus strukturen, således at det pædagogiske læringmiljø bliver mere trygt og genkendeligt for børnene, fx ved at begynde og afslutte legestuen på samme måde og fx med samme sang hver gang. Dette vil give børnene tryghed og genkendelighed, som er udgangspunktet for at de kan trives, lære, udvikle sig og blive dannet.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Rutinesituationerne:

- Måltidet
  - Der blev indkøbt små knive, så børnene selv kan/hjælpe med at smøre deres mad.
  - I garderobesituationerne er der nu mere fokus fra dagplejernes side på at børnene skal gøre så meget som de selv kan ift selv at tage tøj på - vi giver os nu god tid og sørger for at vi ikke har travlt, så stemningen er god og der er plads til at lave sjov.

Legestuen:

- Læringsmiljøet
  - Her er vi ikke kommet helt i mål, da der stort set ikke har været afholdt legestuer i 2020 grundet Covid-19

5.3 Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen har været inddraget gennem dialog og oplæg fra dagplejeren der sidder i forældrebestyrelsen - dette arbejde har dog ligeledes være præget af Covid-19 og at de sidste mange møder er afholdt virtuelt.

5.4 Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

I 2021 og 2022 skal vi have fokus på det pædagogiske læringsmiljø i legestuerne, da det er her vi bl.a. ikke

er kommet i mål.

Vi skal have mere fokus på fagligheden og strukturen i legestuen:

- hvad gør vi hvornår og hvorfor?
- hvordan inddrager vi børneperspektivet når vi planlægger aktiviteter i legestuen?
- hvad skal vi som dagplejer lære, for at det pædagogiske læringmiljø bliver styrket i legestuen?
- hvad skal børnene lære?- og hvordan gør de det?

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Evalueringen skal være mere systematisk - vi skal alle være mere forberedte når vi evaluerer på det pædagogiske læringsmiljø, fx ved at praksisfortællingerne bliver skriftlige i stedet for mundtlige. I stedet for kun at evaluere sammen med sin "egen legestuegruppe" kan vi med fordel evaluere på tværs af legestuegrupperne, således at vi kan lære af hinanden. Vidensdeling om, hvordan vi inddrager børneperspektivet.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Der bliver ikke ændret noget i den skriftlige pædagogiske læreplan, da det jo er den første vi laver. Når der næste gang skal evalueres, vil dagplejerne blive inddraget mere i arbejdet - der skal være mere gruppearbejde, flere pædagogiske refleksioner med udgangspunkt i data (det være sig kvalitativt og kvantitativt), samt praksisfortællinger eller videooptagelser med udgangspunkt i børneperspektivet.

6 UDVIKLINGSPLANER

Dagplejen har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.